

KULTUR

Behøver Det Radikale Venstre virkelig allerede nu sværge med Ama'r halshug, at vi får blokpolitik også de næste ti år?
Bjørn Bredal, lederskribent

Side 6

Litteraturpolemik

Forfatteren Ib Michael har truet litteraturanmelder Lars Bukdahl med tæv, hvorefter Bukdahl har klaget til Michaels forlag.
Side 3 og 9

KRITIK | DEBAT | NAVNE

“Måske er det en slags sindssyge

Man kan holde ud at tumle med livets umuligt store spørgsmål, så længe det tager at læse et digt. Men indimellem skal man holde fri fra digtene, mener Søren Ulrik Thomsen, aktuel med sin første digtsamling i ni år.

INTERVIEW

Søren Ulrik Thomsen er landet i det 21. århundrede.

Modstræbende. For første gang i sit snart 55-årige liv har digteren åbnet en mailkonto. I årevis kæmpede han imod, fordi han hørte, hvordan dette net stjål folks tid, deres liv. Selv var han bange for, at nettet ville bortlede hans opmærksom-

CARSTEN ANDERSEN

hed fra det, der er hans beskæftigelse. At læse og skrive. Være digter.

»Det er voldsomt, hvad

man modtager, og hvad

skal man svare på? Jeg

har kun haft det i tre

uger, og jeg har slet ikke lært det endnu»,

siger han.

Til gengæld har han erkendt, som han

selv siger, at han ikke længere kan komme

i kontakt med omverdenen via Kalundborg

Langbølgesender. I mere end en forstand er han

havnet i realiteternes verden, for en væsentlig del af

realiteterne er også, at stadig flere personer, han

har kendt et helt eller halvt liv, ikke er mere. De eksisterer

kun i de efterladtes erindring. Derfor er døden og erindringen, tabet, også nogle af de væsentlige omdrejningspunkter i

Søren Ulrik Thomsens første digtsamling i ni år. 'Rystet spejl' hedder den.

»En dag slår jeg op i avisen og ser to dødsannoncer. Begge var for gamle gymnasiekammerater, som var døde samme dag. På et tidspunkt dør min kone Nanettes bror, og ikke længe efter dør hendes mor og søster med kun en måneds mellemrum. Det er bare realiteternes verden, men samtidig vil jeg sige, at jeg jo ikke synes, at et eneste af digtene handler om, at vi skal dø, og hvor sørgeligt det er. Jeg synes, at hvert enkelt digt fører frem til en tanke, som handler om livet«, siger Søren Ulrik Thomsen.

Det er livet, han vil fastholde, eller måske erindringen om livet, når han har sat sig ned og klapret et af sine 42 digte ind på sin gamle, grønne Erica-rejseskrimemaskine, som står ensom og troner der, hvor man i borgerlige hjem ville have stillet et par messinglysestager eller en slebet frugtskål.

Mellem før og nu

For mere ind i det 21. århundrede er han så heller ikke kommet, digteren. Han har stadig det ene ben solidt plantet i forgangne årtier. Brillerne kunne gå lige ind i en gammel film, hvis ikke det var for det gennemsigtige retro-tvist. Telefonen ligner fordums sorte bakelitmodel, men drejeskiven er i virkeligheden moderne trykknapper, ligesom skrivebordslampen er af samme 50'er-design som lampen, der prydede hans essaysamling 'En dans på gloser'. Og hele hans lille lejlighed på 4. sal emmer af noget, der var en-

BLÅ BOG SØREN ULRIK THOMSEN

Født 1955. Debuterede i 1981 med 'City Slang'. 'Rystet spejl', som udkommer 1. marts, er hans første digtsamling siden 'Det værste og det bedste' fra 2002. Den nye bog er hans syvende digtsamling.

Derudover har han skrevet essays, senest samlingen 'Repreniere i mit indre mørke' fra 2009. Søren Ulrik Thomsen har modtaget en lang række hædersbevisninger, heriblandt Statens Kunstfonds Livsvarige Ydelse.

Han er medlem af Det Danske Akademi.

Søren Ulrik Thomsen på bagsiden af 'City Slang' (1981). Foto: Peter Ravn

gang, ligesom digteren selv med selerne, tweedjakken og slipsenålen til festlige lejligheder. Det er lige der, han ofte befinder sig. I spændet mellem dengang og nu.

»Der er et gammelt udtryk, som hedder *lost and found*. Måske er noget gået tabt, men hvis det er blevet genskabt i digtet, så er det blevet reddet fra destruktion. Det er en meget vigtig ting for mig«, siger han.

I 'Rystet spejl' skriver han nogle af disse øjeblikke ind i evigheden. Om alle hans livs kvinder, som nu *for good* vil stå i en port på Nørrebro og ryge King's og hedde Kate. Eller om den dag, han i Sølvgadekrydset tæt på sin lejlighed møder en kvinde og indleder digtet sådan her:

*Selv om du stadig er smuk
Er det alligevel på en anden måde
End dengang vi dansede i regnen*

»Hvis det er lykkedes som digt, er det blevet til noget objektivt, som har revet sig løs fra mig, og i stedet kan du læse det og tænke på en kvinde, som du måske har

danset med i regnen, i sneen eller hvor som helst. Digtet har fået et liv, der rækker ud over mig. Andre kan bruge det som et spejl, men det er et rystet spejl, for det gengiver ikke noget 1:1.«

Når du skriver om døden i digtene, er det så også en måde, hvorpå du forholder dig til din egen død og forgængelighed?

»Absolut, men indirekte og lidt blufærdigt. Jeg er jo lige så rædselsslagen for døden, som enhver anden er, og mine nye digte handler jo ikke om, at jeg har forstået noget eller er kommet overens med noget som helst. Døden er, som jeg også skriver i et af digtene, uforståelig, fordi den er ingenting. Vi formoder, at døden er den totale destruktion af et helt univers, som en person er. Det uhyggelige er, at ingen ved, hvad det vil sige. Jeg håber bare, at nogen efter min død vil læse mine digte.«

Efter 30 år som forfatter er Søren Ulrik Thomsen helt klar over, at nogle af digtene går til bunds. Forsvinder. Men det betyder meget for ham, at nogle af digtene vil leve længere end ham selv.

»Jeg vil aldrig selv sige noget om, hvilke

MODSTAND. Nogle af digtene i 'Rystet spejl' blev skrevet nærmest i et hug, hvorimod andre gjorde modstand i fem år og først blev skrevet færdig, da bogen næsten lå klar. Foto: Lærke Posselt

af dem jeg mener holder, for de er mine børn. Nogle er skidte knægte, andre er flotte fyre. Men de er alle mine. De må klare sig så godt de kan i verden, når de forlader kontoret her«, siger han med et smil.

For han er ikke kun en alvorsmand. Der skal være plads til begge dele, ligesom der skal være plads til både liv og kunst.

»Men der er forskel på kunsten og livet. Kunsten handler ofte om de ting, som er alt for store, og som vi ikke kan holde ud at være i hele tiden. Nogle forestiller sig måske, at jeg altid sidder under min skrivebordslampe og skriver digte, men man bliver jo sindssyg, hvis man kun skulle tænke på de ting, digtene handler om. Det kan man ikke holde ud«, siger Søren Ulrik Thomsen.

Et af hans digte handler faktisk om, at

det kan være en velsignelse indimellem bare at slippe for de store spørgsmål, digtene tumler med. At man bare kan leve sit liv og holde fri fra digtene, mens de får lov at bo ude i deres »små skæve skure«.

En slags sindssyge

»Vi kan holde de store spørgsmål ud, så længe det tager at læse et digt. Der kan vi holde ud at forholde os til døden og tiden, der går. Men måske er det en slags sindssyge, hvis de tanker får lov at køre konstant. Liv og kunst er ikke det samme. Kunst handler om livet, og det er også en vigtig ting i livet, men gudskelov handler livet også om andet. Det handler også om, at jeg skal huske at købe rugbrød og en kold øl og en avis i Irma.«

Synes du, at lyrikken i dag stadig har en høj status i offentligheden?

»Det kan jeg ikke vurdere, men før vi fik de mediemuligheder, vi har i dag, skaffede folk sig måske en roman, hvor de fik opfyldt behovet for at leve sig ind i andres liv eller for at få noget at vide om andre steder eller historiske epoker. Eller for at få tilfredsstillet en seksual nysgerrighed. Jeg forestiller mig også, at hvis man i gamle dage havde kærestesorg, læste man et digt om netop det, hvorefter man glad, og hvis man var glad, læste man en hymne og blev opløftet. Og samtidig fik man også noget kunst. Det forekommer mig, at man i dag kan få mange af de behov tilfredsstillet, uden

»Jeg er jo lige så rædselsslagen for døden, som enhver anden er

at man behøver at komme til kunsten«, siger Søren Ulrik Thomsen.

Han ved jo, at der i alle hjem ligger en fjernbetjening, der med et enkelt tryk kan vise fremmede verdener, når folk kommer trætte hjem fra arbejde og gerne vil se ind i andres liv.

»Og hvis man har kærestesorg, kan man på sin DAB-radio stille ind på kanalen med alle poppens tudesange, og vil man vide, hvordan folk lever andre steder, kan man gå ind på National Geographic. Den ting er måske ændret, men jeg er ikke kulturpessimist. Der findes afgjort modsatte tendenser, for samtidig er der jo i dag flere mennesker, der beskæftiger sig med kunst, end det nogensinde før har været tilfældet, og udbuddet inden for alle genrer er så stort, at det er helt uoverskueligt at orientere sig i. Der er også et stort antal poesioplæsninger, hvor der kommer rigtig mange mennesker.«

Du kan heller ikke selv klage over manglende anerkendelse. Hvad mangler du? Nordisk Råds Litteraturpris?

»Jeg har absolut intet at klage over, om jeg så fra nu af kun skulle få K.B. Hallens humørmedalje, ville det være fint for mig.«

Betyder det efter 30 år stadig noget for dig, hvad anmelderne siger til dine bøger?

»Helt sikkert. De fleste mennesker får løbende tilbagemeldinger på deres arbejde, men når man er forfatter, går der lang tid imellem, og det er knald eller fald hver gang. Når jeg selv får kritik, som jeg synes er rigtig, kan jeg som regel først tage det ind, når der er gået et halvt års tid. Mens det sker, har man ikke overskud til det. Lige når man sidder med aviserne og anmeldelserne, ønsker man kun, at det går godt. Der står meget på spil, og så er jeg jo også bare helt banalt forfængelig. Man skal vist være en stor buddhist for at føle sig hævet over det.«

carsten.andersen@pol.dk

Montana Mobile

BREDGADE 24 / KØBENHAVN K / TLF 3312 0690 / WWW.MONTANAMOBILE.DK

God lyd...uden at stjæle billedet

Montanas nye TV/hi-fi moduler giver mulighed for enkelt og elegant, at skjule kabler. Nye grebsløse låger, der kan skydes væk, giver ekstra plads til opbevaring af TV/hi-fi løsninger. Højtalere, specielt udviklet og produceret til Montana, findes i to størrelser og kan indbygges i alle Montanas moduler.

Velkommen i forretningen.

Mandag til fredag kl. 10-18 / Lørdag kl. 10-15

